

Galouzine au demonstrat diferența între "cine a fost" și "unde a ajuns" adică cum a cântat ariile „Vesti la giubba” din **Paiațe** și „Nessun dorma” din **Turandot**, cea de-a doua atingând orizontul amintirilor victorioase, între ele o lipsă de stăpânire depășindu-l pe Otello.

Laude pentru baritonul Ambrogio Maestri. Renumele vine de la talentul scenic și un glas expresiv, cu impact la public, mai greu susținut în Dulcamara, impresionant în Scarpia – **Te Deum**. Faima sa internațională în Falstaff de Verdi s-a confirmat întru totul la Gală, în detalii și linie continuă.

Ca o canava pe care erau așezate tablourile fiecărei arii într-o montare fără motiv de critică, țesăturile ansamblurilor corale au constituit o superbă ramă, însoțind solourile sau evoluând autonom. Dirijorul Mottadelli a mânuit admirabil toate asamblările replicilor corale de fundal, lăsând să se admire posibilitățile corului Operei Naționale București, ca și ale formației Corului de copii. Concluzia este încurajatoare, comparativ cu trecutul apropiat al colectivului primului Teatru liric al țării, unde asemenea Gale nu au cunoscut întotdeauna o strălucire atât de complexă. Este speranța noastră în viitorul apropiat al artei spectacolului muzical național, care atrage și satisface starea de bine a așteptărilor noastre de excelență.

Grigore CONSTANTINESCU

Nici un titlu românesc în Galele Operei bucureștene!

Spectacole ample, invitați ce evoluează actualmente pe marile scene de operă ale lumii, artiști români pe care-i poți întâlni în țară dar și pe importante scene europene, arii și scene de operă din repertoriul standard, numere ale baletului academic, ale dansului contemporan...; au făcut împreună deliciile unui entuziast public ce a participat la spectacolele de gală ale Operei bucureștene, în deschiderea actualei stagiuni. În mod cert, observatorul atent a putut observa că, dintre cele cincizeci de numere ale galelor de operă și de balet, nici unul nu aparținea repertoriului românesc; ...în condițiile în care există, totuși, un repertoriu autohton valoros, de mare succes la public. Atât în domeniul genului de operă cât și în ce privește creația coregrafică.

Și totuși, în mijloc de octombrie, Galele extraordinare ale primei scene lirice a țării au fost un veritabil triumf al vocalității cultivate, al gestului artistic elevat în planul expresiei coregrafice. Iar evenimentele în sine, se doresc a fi mai mult decât promițătoare; ...dat fiind acest început de sezon artistic al Operei bucureștene.

De departe, apariția cea mai captivantă din punct de vedere artistic, cea mai simpatizată de marele public, inclusiv de publicul de specialitate, a fost aceea a baritonului italian Ambrogio Maestri; ...uimitoare evoluție în ce privește relația dintre vocalitate, talentul muzical-dramatic și prezența scenică. Este, actualmente, pe toate marile scene ale lumii, întruchiparea ideală a

celebrului personaj imaginat de Shakespeare, ulterior, muzicalmente întruchipat de Giuseppe Verdi! Da, pentru marile case, Maestri este, în zilele noastre, unul dintre cei mai solicitați baritoni pentru rolul Falstaff. În ce privește realizarea scenică, Maestri... este un maestru absolut carismatic! Conferă personajului său o măreție care aparține construcției dramatice a rolului. Dezvoltă disponibilități excepționale atât în zona comicului dar și în cea a implicării profunde, ample în meandrele universului interior al personajului. Mă refer la rolul Scarpia din capodopera lui Puccini, „Tosca”. De la imaginea puterii, a forței brute, a dorinței nestăvilite, la maleficul, insidiosul personaj Jago, din Otello, cântul său dobândește accente declamatorii ce vizează nuanțări

Ambrogio Maestri

foto: Dario Acosta

caracterologice dintre cele mai subtile, susținute de o dicțiune impecabilă; iar aceasta fără a parazita zona cântului expresiv ce are la origini belcanto-ul deceniilor de început ale secolului XIX; aria lui Dulcamara din „Elixirul...” lui Donizetti, a constituit o probă uimitoare a virtuozității vocale și actoricești.

Nu a fost singurul. Încântătoare apariție scenică și vocală, aclamată pe marile scene ale lumii, tânăra soprană georgiană Nino Machaidze etalează mult prea devreme anume deficiențe privind emisia sonoră; o incipientă bătaie a glasului poate scurta o carieră strălucită; pare a fi suverană atât în repertoriul francez – „Romeo și Julietta”, opera lui Gounod, cât și în cel italian, „Boema” sau „Gianni Schicchi” de Puccini.

Experiență scenică extinsă probată pe final de carieră, a putut fi observată în cazul tenorului rus Vladimir Galouzine, de asemenea la mezzo-soprana Ildico Colmosi; deficiențe de pronunție în limba franceză, au apărut atât în aria Dalilei din opera lui Camille Saint-Saens cât și în Habanera imaginată de Georges Bizet.

Pe bună dreptate, reaudierea soliștilor Operei bucureștene, inclusiv a soliștilor români sosiți din afara granițelor țării, a fost salutată cu vădit entuziasm. Mă refer la mezzo-sopranele Oana Andra și Liliana Mattei Ciucă, la sopranele Iulia Isaev, Sorina Munteanu și Irina Iordăchescu, la tenorul Alexandru Badea. Alți colegi de-ai lor? Vor fi invitați, poate, altădată. Un plus de simpatie generală a adus-o strălucirea pregnantă a glasului

bartonului Iordache Basalic în celebra arie „Largo al factotum” din „Barbierul...” lui Rossini.

Cu siguranță, Gala de Operă ar fi dobândit un plus de atracție de ar fi fost invitați să participe și câțiva dintre tinerii laureați ai edițiilor concursului Grand Prix de l'Opera; ...situație de care vor beneficia, însă, alte case de operă; ...evident în baza cheltuielilor de selecție, de organizare a competiției, cheltuieli facute, însă, chiar și în acest an, de Opera bucureșteană. Așa se întâmplă pe la noi! O nouă conducere dă de-o parte ceea ce a construit precedentă.

Și Gala de balet...; a fost gândită a aduce la rampă soliști din țară, nume importante de peste hotare...; de a etala o mare diversitate stilistică privind concepția coregrafică. Personalități puternice ale dansului se dovedesc a fi, spre exemplu, Esther Jurado în calitate de dansator, de coregraf ce dispune de imaginație, de pregnant temperament artistic; iar aceasta în domeniul dansului tradițional spaniol, flamenco, preluat, stilizat cu impecabil bun gust; ...dar și balerinul Davide Dato, artist de sensibilă concentrare a expresiei; în „Labirintul singurătății” s-a întâlnit cu coregraful său Patrick de Bana, sondând împreună, cu mijloacele dansului de orientare neoclasică, un consistent univers interior alimentat de muzica celebrei „Ciaccona” de Antonio Vitali.

Esther Jurado

Că dansul academic rămâne în actualitate o demonstrează perechea celor doi balerini Lauren Cuthbertson și Federico Bonelli de la Royal Ballet, în marele Pas de Deux din actul al III-lea din „Lacul...” de Ceaikovski. În interpretarea coregrafică a eternului Marius Petipa, direcționări de o eleganță impecabilă ale mișcării sunt susținute de o consistență expresivă amplu etalată; atât în cuplu cât și individual de cei doi balerini. Pe o altă direcționare stilistică dar urmărind și aici susținerea neofilită a interesului artistic, se înscrie și creația celebrului coregraf actual, Angelin Preljocaj, pe muzica Adagio-ului din Concertul nr. 23 de Mozart; prospețimea gestului, eleganța simplu etalată de cei doi dansatori ai Operei pariziene, de Aurelie Dupont și Alessio Carbone, devin emoționante; ...prin gest, culori, nuanțe de lumină, a fost construită imaginea coregrafică a inocenței. Remarcabil lucru, fără a avea o statură impunătoare, balerinul Joaquin de Luz de la New York City Ballet, umple spațiul mișcării coregrafice cu datele personalității sale realmente expansive. Evitarea prețiozităților inutile, emoția nostalgic exprimată în „Caravaggio” de Mauro Bogonzetti, îi apropie pe Nicoletta Manni, pe Timofej Andrijashenko de la Teatro alla Scala din Milano, de frumusețea grea de sens a muzicii lui Claudio Monteverdi.

Evident, rolul esențial revine celor care dau viață

scenică ideii coregrafice. Căci marii autori ai trecutului, compozitori și coregrafi, trăiesc în continuare prin performanța scenică a dansatorilor actuali. „Corsarul”, „Baia d'era”, „Don Quixote”, pe muzica prolificului Ludwig Minkus, compozitor al curții imperiale ruse, oferă în continuare bucurii publicului actual în producții ale Companiei de Balet a Operei bucureștene. Și totuși în interpretarea devenită tradițională a lui George Balanchine, Tema cu Variațiuni pe muzică de Ceaikovski, o desfășurare amplă a ansamblului de balet al casei, aduce o evoluție trenantă, inutil prețioasă, tradițională, ce nu a putut fi salvată de dezinvoltura scenică probată de cei doi balerini soliști, Ada Gonzalez și Ovidiu Matei Iancu. Indiscutabil, un autor actual cum este William Forsythe, el însuși remarcabil dansator, oferă soliștilor noștri, Cristina Dijmaru și Bogdan Cănilă,

un generos teren de desfășurare într-o producție cunoscută a casei bucureștene cum este „In the Middle, Somewhat Elevated”.

Spectacolele au fost conduse de șefi de orchestră, de dirijori cu vădită experiență în repertoriul tradițional al genului, de maeștrii Marcello Mottadeli și Pietro Salvaggio; iar ambientul scenografic a fost imaginat de marele artist, de plasticianul Doina Levintza.

Nu poți să nu observi, Galele debutului de stagii ale Operei Naționale bucureștene, au evitat cu consecvență repertoriul românesc, în mod evident puțin cunoscut muzicienilor italieni; dintre cele cincizeci de numere de operă și de balet. prezente în cele două spectacole, nici măcar unul nu a aparținut creației muzicale sau coregrafice autohtone; întâmplător un singur nume privind creația coregrafică s-a strecurat cu sens de interpretare a unei coregrafii anterioare, academice. E puțin? E mult? E potrivit? A fost prezentat public numele conducătorului artistic al instituției, regizorul, coregraful Renato Zanella. Cunoșc domniile lor repertoriul românesc de operă? Cunoșc valorile creației noastre coregrafice? Ar fi firesc să le afle. De vreme ce conduc actualmente evenimentele primei scene lirice a țării.

P. S. Am aflat cu vădită satisfacție că primul moment al Operei bucureștene în actuala stagiune, a fost reprezentat de reluarea spectacolului *O scrisoare pierdută* de Dan Dediuc. Sunt de așteptate capodoperele lui Paul Constantinescu, Anatol Vieru, Aurel Stroe, Pascal Bentoiu, baletelor datorate lui Mihail Jora și nu numai; ...și, desigur, o versiune scenică nouă a Oedipe-ului enescian. Eventual, este de luat în considerație preluarea producției italiene realizate cu ani în urmă de regizorul Graham Vick, de dirijorul Cristian Mandeal.

Dumitru AVAKIAN